

H.C. Andersen - Eventyr 40: Den lille Pige med Svovlstikkerne. (1848/1846). Originalversion. Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan, beklageligvis, opstå alligevel (pga. såkaldt konverterings-divergens); læsning 'på tværs' bør dog være muligt.	H.C. Andersen - Eventyr 040: Den lille Pige med Svovlstikkerne (1848/1846) Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) © blå tekst = ord ændret i forhold til originalen. (Justering ifølge 1948-sprogreformen er ikke farvemarkeret) Bemærk: der er indsat blanklinjer undervejs, markeret med tegnet - for at linjerne i de to kolonner kan matche. Linje-forskubbelser kan beklageligvis opstå alligevel (pga. såkaldt konverterings-divergens); læsning 'på tværs' bør dog være muligt.
Det var saa grueligt koldt; det sneede og det begyndte at blive mørk Aften; det var ogsaa den sidste Aften i Aaret, Nytaarsaften. I denne Kulde og i dette Mørke gik paa Gaden en lille, fattig Pige med bart Hoved og nøgne Fødder; ja hun havde jo rigtignok havt Tøfler paa, da hun kom hjemme fra; men hvad kunde det hjælpe! det var meget store Tøfler, hendes Moder havde sidst brugt dem, saa store vare de, og dem tabte den Lille, da hun skyndte sig over Gaden, i det to Vogne foer saa grueligt stærkt forbi; den ene Tøffel var ikke at finde og den anden løb en Dreng med; han sagde, at den kunde han bruge til Vugge, naar han selv fik Børn. Der gik nu den lille Pige paa de nøgne smaa Fødder, der vare røde og blaa af Kulde; i et gammelt Forklæde holdt hun en Mængde Svovlstikker og eet Bundt gik hun med i Haanden; Ingen havde den hele Dag kjøbt af hende; Ingen havde givet hende en Skilling; sulten og forfrossen gik hun og saae saa forkuet ud, den lille Stakkel! Sneefnökkene faldt i hendes lange gule Haar, der krøllede saa smukt om Nakken, men den Stads tænkte hun rigtignok ikke paa. Ud fra alle Vinduer skinnede Lysene og saa lugtede der i Gaden saa deiligt af Gaasesteg; det var jo Nytaarsaften, ja det tænkte hun paa. Henne i en Krog mellem to Huse, det ene gik lidt mere frem i Gaden end det andet, der satte	Det var så grueligt koldt. Det sneede og det begyndte at blive mørk aften. Det var også den sidste aften i året, nytårsaften. I denne kulde og i dette mørke gik en lille, fattig pige med bart hoved og nøgne fødder på gaden. Ja, hun havde jo godt nok haft sandaler på, da hun gik hjemme fra, men hvad kunne det hjælpe? Det var endda meget store sandaler, som hendes mor tidligere havde brugt – så store var de – og dem tabte den lille pige, da hun skyndte sig over gaden, hvor to vogne kørte frygtelig stærkt forbi. Den ene sandal var ikke til at finde og den anden løb en dreng med – han sagde, at den kunne han bruge til vugge, når han selv fik børn. Dér gik nu den lille pige på de nøgne små fødder, der var røde og blå af kulde. I et gammelt forklæde havde hun en masse svovlstikker – i dag kaldes de tændstikker – og ét bundt gik hun med i hånden. Ingen havde hele den dag købt af hende; ingen havde givet hende en lille pengeskillling. Sulten og forfrossen gik hun og så så forkuet ud, den lille stakkel! Snefnuggene faldt i hendes lange gule hår, der krøllede så smukt om nakken, men den slags pynt tænkte hun rigtignok ikke på. Ud fra alle vinduer skinnede lysene og så lugtede der i gaden så dejligt af gåsesteg – det var jo nytårsaften, ja det tænkte hun på. Henne i en krog mellem to huse, det ene gik lidt mere frem i gaden end det andet, der satte hun

hun sig og krøb sammen; de smaa Been havde hun trukket op under sig, men hun frøs endnu mere og hiem turde hun ikke gaae, hun havde jo ingen Svovlstikker solgt, ikke faaet en eneste Skilling, hendes Fader vilde slaae hende og koldt var der ogsaa hjemme, de havde kun Taget lige over dem og der peeb Vinden ind, skjøndt der var stoppet Straa og Klude i de største Sprækker. Hendes smaa Hænder vare næsten ganske døde af Kulde. Ak! en lille Svovlstikke kunde gjøre godt. Turde hun bare trække een ud af Bundtet, stryge den mod Væggen og varme Fingrene. Hun trak een ud, "ritsch!" hvor sprudde den, hvor brændte den! det var en varm, klar Lue, ligesom et lille Lys, da hun holdt Haanden om den; det var et underligt Lys! Den lille Pige syntes hun sad foran en stor Jernkakkelovn med blanke Messingkugler og Messingtromle; Ilden brændte saa velsignet, varmede saa godt! nei, hvad var det! - Den Lille strakte allerede Fødderne ud for ogsaa at varme disse, - - da slukkedes Flammen, Kakkellovnen forsvandt, - hun sad med en lille Stump af den udbrændte Svovlstikke i Haanden.

En ny blev strøget, den brændte, den lyste, og hvor Skinnet faldt paa Muren, blev denne gennemsigtig, som et Flor; hun saae lige ind i Stuen, hvor Bordet stod dækket med en skinnende hvid Dug, med fiint Porcelain, og deiligt dampede den stegte Gaas, fyldt med Svedsker og Æbler! og hvad der endnu var prægtigere, Gaasen sprang fra Fadet, vraltede hen af Gulvet med Gaffel og Kniv i Ryggen; lige hen til den fattige Pige kom den; da slukkedes Svovlstikken og der var kun den tykke, kolde Muur at see.

Hun tændte en ny. Da sad hun under det deiligste Juletræ; det var endnu større og mere pyntet, end det hun gennem Glasdøren havde seet hos den rige Kiøbmand, nu sidste Juul; tusinde Lys brændte paa de grønne Grene og brogede Billeder, som de der pynte Boutikvinduerne, saae ned til hende. Den Lille strakte begge Hænder i Veiret - da slukkedes Svovlstikken; de mange Julelys gik høiere og høiere, hun saae de vare nu de klare Stjerner, een af dem faldt og gjorde en lang Ildstriben paa Himlen.

sig og krøb sammen. De små ben havde hun trukket op under sig, men hun frøs stadig og hjem turde hun ikke gå, hun havde jo ingenting solgt, ikke fået en eneste pengemønt, så hendes far ville slå hende og koldt var der også hjemme, de havde kun deres tag over dem og der peb vinden ind, skønt der var stoppet strå og klude i de største sprækker. Hendes små hænder var næsten helt døde af kulde. Ak! En lille svovlstik kunne gøre godt. Turde hun bare trække en ud af bundtet, stryge den mod væggen og varme fingrene. Hun trak en ud, "ritsch!" Hvor den sprudede og gnistrede, hvor den brændte! Det var en varm, klar flamme, ligesom et lille lys, da hun holdt hånden om den. Det var et underligt lys! Den lille pige syntes hun sad foran en stor jernkakkelovn med blanke messingkugler og messingtromle, og ilden brændte så velsignet, varmede så godt! Nej, hvad var det? – Den lille pige strakte nu fødderne ud for også at varme disse, – – da slukkedes flammen, kakkellovnen forsvandt, og hun sad med en lille stump af den udbrændte svovlstik i hånden.

-

En ny blev strøget, den brændte, den lyste, og der hvor skinnet faldt på muren, blev denne gennemsigtig, som et slør. Hun så nu lige ind i stuen, hvor bordet stod dækket med en skinnende hvid dug, med fint porcelæn, og dejligt dampede den stegte gås, fyldt med svesker og æbler! Og hvad der endnu var dejligere, gåsen sprang fra fadet, vraltede hen af gulvet med gaffel og kniv i ryggen; lige hen til den fattige pige kom den! Da slukkedes svovlstikken og der var kun den tykke, kolde mur at se.

Hun tændte en ny. Da sad hun under det dejligste juletræ, det var endnu større og mere pyntet, end det hun havde set gennem glasdøren hos den rige købmand sidste jul. Tusinde lys brændte på de grønne grene og mange farvede billeder, ligesom de der pynter butiksvinduerne, kiggede ned til hende. Den lille strakte begge hænder i vejret – da slukkedes svovlstikken, og de mange julelys bevægede sig høiere og høiere op, hun så at de nu var de klare stjerner; én af dem faldt og gjorde en lang ildstriben på himlen.

-

"Nu dør der Een!" sagde den Lille, for gamle Mormoer, som var den eneste, der havde været god mod hende, men nu var død, havde sagt: naar en Stjerne falder, gaaer der en Sjæl op til Gud. Hun strøg igjen mod Muren en Svovlstikke, den lyste rundt om, og i Glandsen stod den gamle Mormoer, saa klar, saa skinnende, saa mild og velsignet. "Mormoer!" raabte den Lille, "O tag mig med! jeg veed, Du er borte, naar Svovlstikken gaaer ud; borte ligesom den varme Kakkelovn, den deilige Gaasesteg og det store velsignede Juletræ!" - og hun strøg ihast den hele Rest Svovlstikker, der var i Bundtet, hun vilde ret holde paa Mormoer; og Svovlstikkerne lyste med en saadan Glands, at det var klarere end ved den lyse Dag. Mormoer havde aldrig før været saa smuk, saa stor; hun løftede den lille Pige op paa sin Arm, og de fløj i Glands og Glæde, saa høit, saa høit; og der var ingen Kulde, ingen Hunger, ingen Angst, - de vare hos Gud! Men i Krogen ved Huset sad i den kolde Morgenstund den lille Pige med røde Kinder, med Smiil om Munden - død, frosset ihjel den sidste Aften i det gamle Aar. Nytaarsmorgen gik op over det lille Liig, der sad med Svovlstikkerne, hvoraf et Knippe var næsten brændt. Hun har villet varme sig! sagde man; Ingen vidste, hvad smukt hun havde seet, i hvilken Glands hun med gamle Mormoer var gaaet ind til Nytaars Glæde!	"Nu dør der én!" sagde den lille, for gamle mormor, den eneste der havde været god mod hende, men nu var død, havde sagt: "Når en stjerne falder, går der en sjæl op til Gud." - Hun strøg igen en svovlstik mod muren. Den lyste rundt omkring, og i glansen stod nu den gamle mormor – så klar, så skinnende, så mild og velsignet. "Mormor!" råbte den lille, "Oh, tag mig med! Jeg ved, du er borte, når svovlstikken går ud – borte ligesom den varme kakkelovn, den dejlige gåsesteg og det store velsignede juletræ!" – Og hun strøg i hast alle resterende svovlstikker i bundtet, hun ville så gerne holde fast på mormor! Og svovlstikkerne lyste med en sådan glans, at det var klarere end ved den lyse dag. Mormor havde aldrig før været så smuk, så stor. Hun løftede den lille pige op på sin arm, og de fløj i glans og glæde, så højt, så højt. Og der var ingen kulde, ingen sult, ingen angst, – de var hos Gud! Men i krogen ved huset sad i den kolde morgenstund den lille pige med røde kinder, med smil om munden – død, frosset ihjel den sidste aften i det gamle år. Nytårmorgen gik op over det lille lig, der sad med svovlstikkerne, hvoraf et helt bundt var næsten brændt op. "Hun har villet varme sig!" sagde man. Ingen vidste, hvilke smukke ting hun havde set, i hvilken glans hun med sin gamle mormor var gået ind til nytårets glæde!
Originalteksten, bragt her mhp. sammenligning med ændringerne i 2019-versionen, er fra Det Kongelige Biblioteks HCA online-arkiv (efter DSL-udgaven 1963-1967). Der kan være enkelte 'digitale fejl' i disse ældre online-originaler. Link: http://wayback-01.kb.dk/wayback/20101103141246/http://www2.kb.dk/elib/lit//dan/andersen/eventyr.dsl/index.htm	Sprogjusteret version ved Ivan Hansen (2015/2019) ©